

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K**J M Ě N E M R E P U B L I K Y**

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci žalobce: **Ohnica, z.s.**, se sídlem Přílepy 293, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem třída Tomáše Bati 21, Zlín, za účasti: **1. Zlínský kraj**, se sídlem třída Tomáše Bati 21, Zlín, zastoupen Mgr. Jakubem Kotrbou, advokátem se sídlem Těšnov 1059/1, Praha; **2. Vodovody a kanalizace Kroměříž, a.s.**, se sídlem Kojetínská 3666/64, Kroměříž, zastoupena JUDr. Janou Holubcovou, advokátkou se sídlem Dolní Bečva 494, o žalobě proti rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 18.11.2015, č.j. KUZL 71195/2015, sp. zn. KUSP 40716/2015 ÚP-So,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 18.11.2015, č.j. KUZL 71195/2015, sp. zn. KUSP 40716/2015 ÚP-So, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč ve lhůtě třiceti dnů od právní moci rozsudku.
- IV. Osoby zúčastněné na řízení **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 18.11.2015, č.j. KUZL 71195/2015, sp. zn. KUSP 40716/2015 ÚP-So, jímž žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Holešov, odboru výstavby, rozvoje a životního prostředí, oddělení stavebního řádu (dále jen „prvostupňový orgán“), ze dne 27.4.2015, č.j. HOL-7162/2011/SÚ/RS, o umístění stavby „Investiční příprava území průmyslové zóny Holešov, II. etapa, Stavba č. 10 Technická a dopravní infrastruktura uvnitř PZ, 1. část“ na pozemku parc. č. 2760/1, 2760/48, 2760/90, 2760/54, 2760/55, 2760/94, 2760/91, 2760/111, 4005, 4006, 2760/59, 3704/8, 2760/53, 2760/52, 2760/108, 2760/109, 2760/37, 2760/106, 2760/107, 2760/105, 3704/9, 2760/6, 2760/103, 2760/104, 2760/95, 2760/96, 2760/97, 2313/3, 2313/7, 2241/6, 2241/9, 2241/10, 2241/11, 2760/98, 2760/102, 2313/16, 2241/12, 2760/99, 2241/19, 2241/15, 2760/100, 2241/13, 2241/16, 2760/101 v k.ú. Holešov, pozemková parcela č. 147/37, 147/38, 147/39, 458, 147/5, 147/7, 147/1 v k.ú. Zahnašovice, a stanovil podmínky pro umístění stavby, která obsahuje stavební objekty SO 221 – vodovod přívod, SO 222 – vodovod okruh – centrální část, SO 223 – vodovod propoj I., SO 322 – kanalizace dešťová A2 – centrální část, SO 323 – kanalizace splašková B1 – centrální část, SO 324 – kanalizace splašková B1-1, SO 325 – kanalizace splašková B2, SO 421 – plynovod přívod, SO 422 – plynovod okruh – centrální část, SO 423 – plynovod propoj I., SO 521 – veřejné osvětlení střed – centrální část, SO 522 – veřejné osvětlení propoj I., SO 523 veřejné osvětlení východ, SO 725 – stezka pro cyklisty a chodce, SO 726 – chodník, SO 727 – zastávka, nástupiště, SO 821 – sadové úpravy.

Prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno poté, co bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 18.12.2013, č.j. KUZL 80563/2013, sp. zn. KUSP 50083/2011 ÚP-Slu, zrušeno původní rozhodnutí prvostupňového orgánu ze dne 24.5.2011, č.j. HOL-7162/2011/SÚ/TN, a věc vrácena k novému projednání.

Žalovaný zrušil původní rozhodnutí prvostupňového orgánu ze dne 24.5.2011, č.j. HOL-7162/2011/SÚ/TN, v návaznosti na rozsudek zdejšího soudu ze dne 3.1.2013, č.j. 62 A 23/2012-158, kterým soud na základě žaloby podané spolkem Za Zdravé a krásné Holešovsko, z.s. zrušil původní rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnutí prvostupňového orgánu ze dne 24.5.2011, č.j. HOL-7162/2011/SÚ/TN, potvrzeno.

Zdejší soud v citovaném rozsudku mimo jiné uvedl, že okolnosti, které byly uvedeny v námitkách podjatosti, významně nasvědčují tomu, že lze v posuzované věci shledávat nesporný zájem Zlínského kraje na tom, aby byly stavby umístěny, tedy aby prvostupňové rozhodnutí bylo napadeným rozhodnutím žalovaného věcně potvrzeno; soud také poukázal na procesní vady související s vypořádáním řádně uplatněných námitek podjatosti.

V návaznosti na citovaný rozsudek zdejšího soudu žalovaný postoupil k vyřízení námítku podjatosti ředitele Krajského úřadu Zlínského kraje Ing. V. K. Ministerstvu pro místní rozvoj; pokud jde o námítky podjatosti ostatních úředních osob, o těch po rozhodnutí Ministerstva pro místní rozvoj o tom, že ředitel krajského úřadu Ing. V. K. není podjatý, rozhodl Ing. V. K. a příslušní vedoucí odborů žalovaného tak, že nejsou z projednávání a rozhodování ve věci vyloučeni.

I. Shrnutí žalobní argumentace

Žalobce namítá, že v rámci odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí uplatnil námítku systémové podjatosti, kterou na výzvu žalovaného dále doplnil. Žalobce nesouhlasí se způsobem vyřízení námítky podjatosti všech zaměstnanců žalovaného. V této souvislosti poukazuje na to, že o námítce podjatosti Mgr. Ing. M. S. neměla rozhodovat Ing. A. M., proti které námítka podjatosti též směřovala. Podle žalobce bylo napadené rozhodnutí vydáno a žalobci doručeno předtím, než Ministerstvo pro místní rozvoj vydalo dne 2.12.2015 pod č.j. MMR-34071/2015-82/2587 rozhodnutí o žalobcově odvolání proti usnesení ze dne 19.8.2015, č.j. KUZL 51364/2015, o námítce podjatosti Mgr. Ing. M. S. Žalobce v této souvislosti nesouhlasí s tím, že jeho odvolání bylo Ministerstvem pro místní rozvoj zamítnuto jako opožděné.

Žalobce dále namítá, že byl porušen princip rovnosti účastníků řízení, neboť žadateli byla tolerována změna jeho žádosti, avšak žalobci jeho „vylepšená“ námítka nikoli; od první námítky podjatosti uplatněné v roce 2011 uplynuly téměř čtyři roky a tudíž se objevily nové podstatné okolnosti.

Žalobce dále podrobnou argumentací brojí proti způsobu projednání žádosti o umístění stavby a postupu prvostupňového orgánu a žalovaného v územním řízení.

Svoji argumentaci žalobce dále rozhojnil v podané replice a doložil usnesení Ministerstva zemědělství ze dne 12.12.2016, č.j. 57877/2016-15111, jímž byly úřední osoby žalovaného vyloučeny z projednávání a rozhodování ve věci jiné stavby ve Strategické průmyslové zóně Holešov na základě námítky podjatosti vznesené spolkem Egeria.

Z uvedených důvodů žalobce navrhuje, aby zdejší soud žalobou napadené rozhodnutí i prvostupňové rozhodnutí zrušil.

II. Shrnutí vyjádření žalovaného

Žalovaný ve svém vyjádření uvádí, že o žalobcem uplatněných námitkách podjatosti již bylo dříve rozhodnuto. Žalovaný odmítá argumentaci, že v usneseních o námitkách podjatosti jednotlivých úředních osob nebyly vypořádány všechny argumenty. Námitky podjatosti byly řádně a v souladu se zákonem vypořádány.

Žalovaný setrval na svém procesním stanovisku po celou dobu řízení před zdejším soudem a z výše uvedených důvodů navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III. Shrnutí vyjádření osoby zúčastněné na řízení

Zlínský kraj jako osoba zúčastněná na řízení se k žalobě vyjádřil tak, že v řízení bylo rozhodnuto o námitce podjatosti všech namítaných úředních osob.

IV. Posouzení věci

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí žalovaného a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Předmětem přezkumu je rozhodnutí žalovaného ve věci umístění stavby „Investiční příprava území průmyslové zóny Holešov, II. etapa, Stavba č. 10 Technická a dopravní infrastruktura uvnitř PZ, 1. část“ na pozemku parc. č. 2760/1, 2760/48, 2760/90, 2760/54, 2760/55, 2760/94, 2760/91, 2760/111, 4005, 4006, 2760/59, 3704/8, 2760/53, 2760/52, 2760/108, 2760/109, 2760/37, 2760/106, 2760/107, 2760/105, 3704/9, 2760/6, 2760/103, 2760/104, 2760/95, 2760/96, 2760/97, 2313/3, 2313/7, 2241/6, 2241/9, 2241/10, 2241/11, 2760/98, 2760/102, 2313/16, 2241/12, 2760/99, 2241/19, 2241/15, 2760/100, 2241/13, 2241/16, 2760/101 v k.ú. Holešov, pozemková parcela č. 147/37, 147/38, 147/39, 458, 147/5, 147/7, 147/1 v k.ú. Zahnašovice, a stanovil podmínky pro umístění stavby. Stavba obsahuje stavební objekty SO 221 – vodovod přívod, SO 222 – vodovod okruh – centrální část, SO 223 – vodovod propoj I., SO 322 – kanalizace dešťová A2 – centrální část, SO 323 – kanalizace splašková B1 – centrální část, SO 324 – kanalizace splašková B1-1, SO 325 – kanalizace splašková B2, SO 421 – plynovod přívod, SO 422 – plynovod okruh – centrální část, SO 423 – plynovod propoj I., SO 521 – veřejné osvětlení střed – centrální část, SO 522 – veřejné osvětlení propoj I., SO 523 veřejné osvětlení východ, SO 725 – stezka pro cyklisty a chodce, SO 726 – chodník, SO 727 – zastávka, nástupiště, SO 821 – sadové úpravy.

Žalobce předně namítá nezákonnost napadeného rozhodnutí z důvodu nesprávného vypořádání otázky podjatosti. Z ustálené judikatury správních soudů přitom vyplývá, že rozhodnutí o námitce podjatosti je vyloučeno ze samostatného soudního přezkumu a lze jej napadnout až spolu s meritorním rozhodnutím správního orgánu o věci samé (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12.1.2017, č.j. 5 As 226/2016-27).

Zároveň z judikatury Nejvyššího správního soudu týkající se tzv. systémové podjatosti plyne, že i v případě, kdy námitka podjatosti úřední osoby nebyla účastníkem řízení uplatněna bez zbytečného odkladu, nýbrž např. až v odvolání, je povinen se jí příslušný správní orgán zabývat. Pochybnosti o nepodjatosti úředních osob orgánu územního samosprávného celku ve správním řízení ve věci, která se týká zájmu tohoto územního samosprávného celku, může za určitých okolností vyvolat již jen samotný politický význam či kontroverznost určité stavby, v souvislosti s níž se dané správní řízení vede, aniž by účastník správního řízení musel uvádět nějaké

konkrétní skutečnosti, které by relevantním způsobem svědčily o politické „citlivosti“ věci (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30.1.2013, č.j. 1 As 89/2010-152).

Ze správního spisu vyplynulo, že žalobce v bodu 10 odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, které podal dne 28.5.2015, namítal podjatost ředitele žalovaného, všech pracovníků odboru územního plánování a stavebního řádu a všech pracovníků odboru životního prostředí a zemědělství. Žalobce vyjmenoval celkem 69 osob, přičemž žádal, aby v případě, že uvedený seznam osob není kompletní, jej žalovaný rozšířil o aktuálně úřadujícího ředitele kraje či další pracovníky uvedených odborů. Žalobce v odvolání argumentoval tak, že poukazoval na zájem Zlínského kraje na rychlém rozvoji Strategické průmyslové zóny Holešov, přitom tvrdil, že se jedná o strategickou investici z majetkového i politického hlediska, jsou zde očekávány zisky a záměr je výrazně medializován. Žalobce upozorňoval, že Zlínský kraj je (či byl) majitelem téměř všech pozemků v průmyslové zóně a prodává je investorům, má tedy eminentní zájem na výsledku všech uvedených úředních postupů, usiluje o co nejrychlejší získání všech povolení a následně vybudování všech staveb navrhovaných v zóně. Žalobce také zdůrazňoval zájem Zlínského kraje na snadném povolení všech staveb z důvodu čerpání veřejných dotací k dobudování průmyslové zóny. Upozorňoval na to, že zaměstnanci Krajského úřadu Zlínského kraje, kteří by jako úřední osoby ve věci předmětných záměrů vedli posuzování či rozhodování, jsou ke Zlínskému kraji jako svému zaměstnavateli ve vztahu existenční, služební i kariérní závislosti, mají snahu zaměstnavateli podvědomě vyhovět a žádost o posouzení či rozhodnutí vyřídit v jeho prospěch. Z tohoto důvodu žalobce dovozoval, že žádnou namítanou osobu nelze považovat za nepodjatou. Upozornil také na to, že nedisponuje přesvědčivým důkazem o nepřipustném ovlivňování úředních osob žalovaného, avšak s ohledem na jejich existenční, služební a kariérní závislost na Zlínském kraji a potřebu pozitivních zpráv o obsazování Strategické průmyslové zóny Holešov jsou zde důvodné pochyby o jejich nepodjatosti, přičemž v případě tzv. systémového rizika podjatosti postačuje důvodné podezření a možnost pochyb, nejsou nutné konkrétní důkazy k jednotlivým osobám.

Žalovaný ve výzvě ze dne 17.7.2015, č.j. KUZL 44546/2015, sp. zn. KUSP 40716/2015 ÚP-So, adresované žalobci uvedl, že námitka podjatosti uplatněná v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí byla v řízení již řešena, neboť byla uplatněna v rámci odvolání ze dne 14.6.2011. Žalovaný odkázal na rozhodnutí ministra pro místní rozvoj ze dne 8.8.2013, č.j. 14569/2013-31-4, který zamítl rozklad spolku Za zdravé a krásné Holešovsko, z.s., podaný proti usnesení Ministerstva pro místní rozvoj ze dne 18.3.2013, č.j. MMR-4676/2013-83/362, kterým nebylo vyhověno námitce podjatosti ředitele krajského úřadu Ing. V. K. Dále žalovaný odkázal na navazující rozhodnutí ředitele krajského úřadu ve věci podjatosti úředních osob Ing. A. M., vedoucí odboru územního plánování a stavebního řádu, RNDr. A. U., vedoucího odboru životního prostředí a zemědělství, a navazujících usnesení příslušných vedoucích odborů o tom, že M. Z., vedoucí oddělení stavebního řádu, Mgr. K. S., referentka oddělení stavebního řádu, a JUDr. J. H., pracovnice odboru životního prostředí a zemědělství, nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování ve věci.

Žalovaný ve výzvě dále uvedl, že dne 1.1.2014 nastoupila na oddělení stavebního úřadu, odboru územního plánování a stavebního řádu, Mgr. Ing. M. S., o jejíž nepodjatosti nebylo rozhodováno; z tohoto důvodu žalovaný žalobce vyzval, aby konkrétně a jednoznačně uvedl, v čem spatřuje důvodnost uplatněné námitky podjatosti vůči této osobě. Žalovaný vyzval žalobce, aby předložil důkaz spočívající v jednoznačném prokázání existence relevantního poměru této osoby k předmětné věci, k jednotlivým účastníkům řízení či k jejich zástupcům, a k jednoznačnému uvedení, na základě čeho lze dovozovat její zájem na výsledku předmětného řízení, a ke konkrétnímu uvedení, zda zájem na výsledku řízení je takového charakteru, že lze pro něj pochybovat o její nepodjatosti.

Žalobce v reakci na výzvu ve svém vyjádření ze dne 4.8.2015 poukázal na to, že poměr všech úředních osob, včetně Mgr. Ing. M. S., k účastníkům je dán závislostí na Zlínském kraji, který je jejich zaměstnavatelem a zároveň majitelem pozemků a stavebníkem. Tyto úřední osoby obhajují zájmy svého zaměstnavatele s ohledem na existenční závislost, jejich zájem je tedy shodný se zájmem zaměstnavatele. Podle žalobce je zájem na výsledku řízení takového charakteru, že pro něj lze pochybovat o nepodjatosti, neboť pokud by předmětná stavba nebyla umístěna, znamenalo by to výraznou komplikaci v obsazování zóny budovami investorů, protože zóna by získala špatnou pověst. Neumístění stavby by zmařilo prodej přibližně 15 hektarů pozemků, které má předmětná infrastruktura obsluhovat, přičemž na infrastrukturu mají být napojeny další záměry.

Usnesením ze dne 19.8.2015, č.j. KUZL 51364/2015, Ing. A. M., vedoucí odboru územního plánování a stavebního řádu, rozhodla o tom, že Mgr. Ing. M. S. není vyloučena z projednávání a rozhodování ve věci podaných odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Žalobce proti tomuto usnesení brojil odvoláním, které bylo rozhodnutím Ministerstva pro místní rozvoj ze dne 2.12.2015, č.j. MMR-34071/2015-83/2587, jako opožděné zamítnuto. Z odůvodnění tohoto rozhodnutí plyne, že odvolání bylo žalobcem podáno přímo na podatelnu žalovaného dne 17.9.2015 poté, co marně uplynula lhůta pro podání odvolání, která běžela od oznámení rozhodnutí dne 31.8.2015 do 15.9.2015. Současně bylo předmětným rozhodnutím obsahově shodné odvolání proti usnesení ze dne 19.8.2015, č.j. KUZL 51364/2015, které podal spolek Za zdravé a krásné Holešovsko, jako nedůvodné zamítnuto.

Žalovaný k námitce podjatosti v napadeném rozhodnutí (strana 18 až 21 napadeného rozhodnutí) odkazoval na usnesení Ministerstva pro místní rozvoj ve věci námitky podjatosti ředitele krajského úřadu Ing. V. K. a navazující rozhodnutí, kterými bylo rozhodnuto o námitkách podjatosti ostatních úředních osob tak, že jim nebylo vyhověno (rozhodnutí ředitele krajského úřadu Ing. V. K., Ing. A. M. a RNDr. A. U.).

Podle § 14 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), je každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu, o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze

pochybovat o její nepodjatosti, vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit.

Podle § 14 odst. 2 správního řádu účastník řízení může namítat podjatost úřední osoby, jakmile se o ní dozví. K námitce se nepřihlédne, pokud účastník řízení o důvodu vyloučení prokazatelně věděl, ale bez zbytečného odkladu námitku neuplatnil. O námitce rozhodne bezodkladně usnesením služebně nadřízený úřední osoby nebo ten, kdo má obdobné postavení.

Podle § 14 odst. 3 správního řádu úřední osoba, která se dozví o okolnostech nasvědčujících, že je vyloučena, je povinna o nich bezodkladně uvědomit svého představeného. Do doby, než představený posoudí, zda je úřední osoba vyloučena, a provede potřebné úkony, může tato osoba provádět jen takové úkony, které nesnesou odkladu.

Podle § 14 odst. 4 správního řádu představený úřední osoby, která je vyloučena, za ni bezodkladně určí jinou úřední osobu, která není k vyloučenému ve vztahu podřízenosti. Usnesení o tom se pouze poznamená do spisu. Nelze-li určit nikoho jiného, bezodkladně o tom uvědomí nadřízený správní orgán a spolu s tím mu předá spis. Nadřízený správní orgán postupuje podle § 131 odst. 4 správního řádu.

Podle § 131 odst. 4 správního řádu nadřízený správní orgán usnesením pověří k projednání a rozhodnutí věci jiný věcně příslušný podřízený správní orgán ve svém správním obvodu, jestliže podřízený správní orgán není z důvodu vyloučení všech úředních osob tohoto orgánu nebo členů orgánu, který rozhoduje ve sboru, způsobilý věc projednat a rozhodnout; v tomto případě nadřízený správní orgán pověří správní orgán, jehož správní obvod sousedí se správním obvodem nezpůsobilého správního orgánu.

Žalobce v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí uplatnil námitku tzv. systémové podjatosti, neboť namítal, že žádného zaměstnance žalovaného, který by jako úřední osoba ve věci předmětného záměru vedl posuzování či rozhodování, nelze považovat za nezávislého, přičemž vymezil konkrétní důvody tohoto závěru, zejména poukazem na zainteresovanost Zlínského kraje na realizaci Strategické průmyslové zóny Holešov. V tomto ohledu je bez významu, že obdobně formulovanou námitku žalobce uplatnil i v předchozím odvolání proti původnímu prvostupňovému rozhodnutí. Původní prvostupňové rozhodnutí bylo žalovaným zrušeno, přičemž žalobce byl oprávněn námitku tzv. systémové podjatosti uplatnit znovu, a to i poté, co bylo zvláště rozhodnuto o tom, že jednotliví výše vyjmenovaní pracovníci žalovaného nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování ve věci (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30.1.2013, č.j. 1 As 89/2010-152).

Zdejší soud v této souvislosti odkazuje na závěry Nejvyššího správního soudu, podle nichž rozhoduje-li orgán územního samosprávného celku ve správním řízení ve věci, která se týká zájmu tohoto územního samosprávného celku, je důvodem pochyb o nepodjatosti úřední osoby dle § 14 odst. 1 správního řádu její zaměstnanecký poměr k územnímu samosprávnému celku tehdy, je-li z povahy věci či jiných okolností patrné podezření, že v důsledku tohoto zaměstnaneckého poměru by mohl být její

postoj k věci ovlivněn i jinými než zákonnými hledisky (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2012, čj. 1 As 89/2010-119, č. 2802/2013 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud dále dovodil, že „... *k pochybám o nepodjatosti postačí i poměrně nízká míra podezření, neboť - jak výše vyložil - existence „systémového rizika podjatosti“ je sama o sobě signálem ke zvýšené opatrnosti a „podezřívavosti“ při posuzování důvodů pro vyloučení úřední osoby z úkonů v řízení. Důvody k uvedenému podezření mohou být nejrůznějšího druhu a nelze je specifikovat jinak než obecnými rysy a představitelnými příklady. Bude se jednat o takové skutečnosti, které naznačují, že zde existuje někdo, kdo má zájem na určitém výsledku řízení, v němž se má rozhodovat, a přitom má či může mít schopnost působit na příslušnou úřední osobu prostřednictvím jejího zaměstnaneckého vztahu k územnímu samosprávnému celku. Uvedenými skutečnostmi mohou být například jevy v politické či mediální sféře, jež předcházejí příslušnému správnímu řízení či je doprovázejí a naznačují zvýšený zájem o výsledek řízení ze strany osob schopných ovlivnit jednání územního samosprávného celku jako zaměstnavatele úřední osoby. Příkladem může být zájem politických činitelů či jiných v rámci daného územního samosprávného celku vlivných osob (např. zákulisních aktérů místní politiky či podnikatelských subjektů) na určitém výsledku řízení (např. na tom, aby určitá stavba, činnost apod. byla povolena, anebo naopak nepovolena); takový zájem lze vysledovat například z různých mediálních vyjádření, předvolebních slibů, konkrétních investičních či jiných obchodních počínů, předchozích snah nasměrovat určité související rozhodovací procesy určitým způsobem apod. Stejně tak uvedenou skutečností může být samotná povaha a podstata rozhodované věci, její kontroverznost či politický význam a s tím spojené zájmy. Zjevně a bez dalšího pak uvedenými skutečnostmi budou podezření z nátlaku či snahy přímo ovlivnit rozhodování příslušné úřední osoby prostřednictvím jejího zaměstnaneckého vztahu.“ Obdobně Nejvyšší správní soud judikoval v rozsudku ze dne 30.1.2008, č.j. 6 As 24/2007-89: „...bylo již v minulosti prejudikováno, že pracovníci obecního (městského) úřadu jsou z projednávání a rozhodování věci vyloučení, pokud by měl jejich zaměstnavatel (obec či město) bezprostřední a soukromý zájem na výsledku rozhodnutí vydávaného v přenesené působnosti, daný tím, že by se dotýkalo jeho majetku a byl od něho odvislý majetkový přínos pro obec nebo město“.*

Jak dále dovodil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30.1.2013, č.j. 1 As 89/2010-152, pochybnosti o nepodjatosti úředních osob orgánu územního samosprávného celku ve věci, která se týká zájmu tohoto územního samosprávného celku, může za určitých okolností vyvolat již jen samotný politický význam či kontroverznost určité stavby, v souvislosti s níž se dané správní řízení vede, aniž by účastník správního řízení musel uvádět nějaké konkrétní skutečnosti, které by relevantním způsobem svědčily o politické „citlivosti“ věci. V této souvislosti tak není správný odkaz žalovaného na odůvodnění jednotlivých rozhodnutí o námitkách podjatosti v tom smyslu, že žalobce neuvedl takové důvody či důkazy, které by dokládaly poměr úředních osob k věci.

Zdejší soud je naopak toho názoru, že majetkovým a politickým zájmem Zlínského kraje lze na základě skutečností tvrzených žalobcem v odvolání proti

prvostupňovému rozhodnutí a vyjádření k výzvě žalovaného ze dne 17.7.2015, č.j. KUZL 44546/2015, sp. zn. 40716/2015 ÚP-So, oprávněně argumentovat, přičemž tvrzení žalobce jsou ve smyslu citované judikatury Nejvyššího správního soudu ve vztahu k otázce možné systémové podjatosti zcela dostatečná a vyčerpávající.

Přestože žalobce namítal (a to jak v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, tak i dříve v odvolání ze dne 14.6.2011 proti následně zrušenému rozhodnutí prvostupňového orgánu ze dne 24.5.2011, č.j. HOL 7162/2011/SÚ/TN) podjatost zaměstnanců žalovaného z důvodu zájmu Zlínského kraje na věci, rozhodováno bylo toliko o podjatosti ředitele krajského úřadu (usnesení Ministerstva pro místní rozvoj ze dne 18.3.2013, č.j. MMR-4676/2013-83/362) a ředitelem krajského úřadu poté o podjatosti vedoucí odboru územního plánování a stavebního řádu a vedoucího odboru životního prostředí a zemědělství. Tito vedoucí odborů pak rozhodovali o podjatosti vedoucího oddělení stavebního řádu, referentky oddělení stavebního řádu, pracovnice odboru životního prostředí a zemědělství a referentky oddělení stavebního řádu. Žalovaný tak pochybil, pokud s námitkou nenaložil jako s námitkou systémové podjatosti úředních osob, jak namítal v odvolání žalobce.

S ohledem na skutečnost, že žalobce namítal podjatost všech úředních osob, měl žalovaný námitku systémové podjatosti postoupit k vyřešení nadřízenému správnímu orgánu, tedy příslušnému ministerstvu. Jak vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu, „...*V případě akceptování námitky podjatosti proti všem pracovníkům magistrátu (všem úředním osobám podílejícím se na pravomoci správního orgánu) tak nemohl bez dalšího o námitce podjatosti žádný z těchto pracovníků rozhodnout. Rozhodování o námitce podjatosti je totiž založeno na hierarchickém principu [srov. dikci § 14 odst. 2 (in fine) nebo odst. 3 správního řádu], neboť o podjatosti hierarchicky níže postavené úřední osoby rozhoduje úřední osoba postavená výše. Směřuje-li tedy námitka podjatosti proti všem osobám na všech stupních hierarchie, která je limitována nejvyšším stupněm (starostou, v daném případě primátorem města - srov. § 109 odst. 1 zákona o obcích, podle kterého je starosta v čele obecního úřadu starosta, který je služebně nadřízen i tajemníkovi /§ 109 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích/), je nevyhnutelné, že v posledním stupni by musel nejvýše postavený úředník rozhodovat o své vlastní podjatosti, což by bylo v rozporu s výše citovanou zásadou nemo iudex in causa sua. Služebně nadřízená osoba starostovi neexistuje a z toho vyplývá, že rozhodovat tedy bude služebně nadřízený orgán...Ze shora uvedené argumentace ve vztahu ke skutkovým okolnostem posuzované věci vyplývá, že na úrovni magistrátu nebyla osoba, která by mohla o námitce podjatosti všech (ostatních) pracovníků rozhodnout a jediným možným východiskem tak bylo věc předat nadřízenému správnímu orgánu (v tomto případě stěžovateli - viz § 178 správního řádu). Výsledkem takového řízení by bylo rozhodnutí o rozsahu vyloučení (žádný, některý, všichni) úředníků magistrátu, na které by teprve mohl navazovat další postup magistrátu...“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17.4.2013, č.j. 3 As 2/2013-22).*

Zdejší soud tak dospěl k závěru, že řízení předcházející vydání napadeného rozhodnutí vykazuje významnou procesní vadu související s vypořádáním řádně

uplatněné námitky systémové podjatosti, která nepochybně může atakovat zákonnost napadeného rozhodnutí.

Z těchto důvodů zdejší soud napadené rozhodnutí bez jednání podle § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. zrušil a podle § 78 odst. 4 s.ř.s. vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, aniž by se mohl zabývat dalšími námitkami proti napadenému rozhodnutí. To nemůže být vnímáno jako útek zdejšího soudu od věcného posouzení, neboť k tomu lze přistoupit až poté, co je najisto postaveno, že tomuto věcnému posouzení předcházeli řádný procesní postup – tu výkon působnosti žalovaného prostřednictvím nepodjatých úředních osob (shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22.3.2013, č.j. 5 As 43/2011-185).

V dalším řízení bude zapotřebí řádně a v souladu se shora uvedenými východisky předložit námitku systémové podjatosti příslušnému ministerstvu a vypořádat ji nejen procesně korektním způsobem, nýbrž také obsahově (věcně) řádným a vyčerpávajícím způsobem.

VI. Náklady řízení

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s.ř.s., podle něhož, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, jež důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

Žalovaný ve věci nebyl úspěšný, proto právo na náhradu nákladů řízení nemá. Žalobce byl ve věci úspěšný, a proto mu náleží právo na náhradu nákladů řízení. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady za zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč. Pokud jde o zaplacené soudní poplatky za návrhy na přiznání odkladného účinku a vydání předběžných opatření, tak ty nebyly vynaloženy důvodně, neboť návrhy byly zamítnuty. K zaplacení byla neúspěšnému žalovanému stanovena přiměřená lhůta.

Ve vztahu k osobám zúčastněným na řízení pak soud rozhodl tak, že nemají právo na náhradu nákladů řízení o žalobě. Osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu pouze těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil; případně jí soud může z důvodů zvláštního zřetele hodných na návrh přiznat i náhradu dalších nákladů řízení (§ 60 odst. 5 s.ř.s.). V daném případě však žádná z těchto zákonem předvídaných situací nenastala.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty

nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 14. února 2018

Za správnost vyhotovení:
R. L.

David Raus, v.r.
předseda senátu